

PILÍŘE SPOLUPRÁCE JIHOMORAVSKÉHO KRAJE S VYSOKÝMI ŠKOLAMI

PILLARS OF COOPERATION BETWEEN THE SOUTH MORAVIAN REGION AND UNIVERSITIES

Jiří Crha

Příspěvek uvádí konkrétní příklady spolupráce Jihomoravského kraje s vysokými školami. Patří mezi ně pravidelně vyhlašovaná soutěž o nejlepší bakalářské a diplomové práce zaměřené na životní prostředí se vztahem k území kraje a podpora výuky budoucích Srbů a Rusů na Masarykově univerzitě. Společně s brněnskými vysokými školami založil Jihomoravský kraj Jihomoravské inovační centrum, které kromě jiného zajišťuje provoz Technologického inkubátoru VUT. Dalším společným podnikem kraje a brněnských vysokých škol je Jihomoravské centrum pro mezinárodní mobilitu, které podporuje internacionalizaci jihomoravských vysokých škol.

Krajský úřad; Jihomoravský kraj; vysoké školy; inovace; mobilita.

The paper presents concrete examples of the cooperation between the South Moravian Region and Universities. This includes the regularly organised competition for the best bachelor and graduation theses focused on the environment with respect to the territory of the region and the support of teaching the future Serbian and Russian scholars at the Masaryk University. Along with the Brno universities, the South Moravian Region has established an innovation centre, which also ensures the operation of the Technological incubator of VUT. Another joint enterprise of the Region and the Brno universities is the South Moravian Center for international mobility, which supports internationalisation of South Moravian Universities.

Regional office, South Moravian Region, universities, innovation; mobility.

1. JIHMORAVSKÝ KRAJ – KRAJSKÝ ÚŘAD JIHMORAVSKÉHO KRAJE

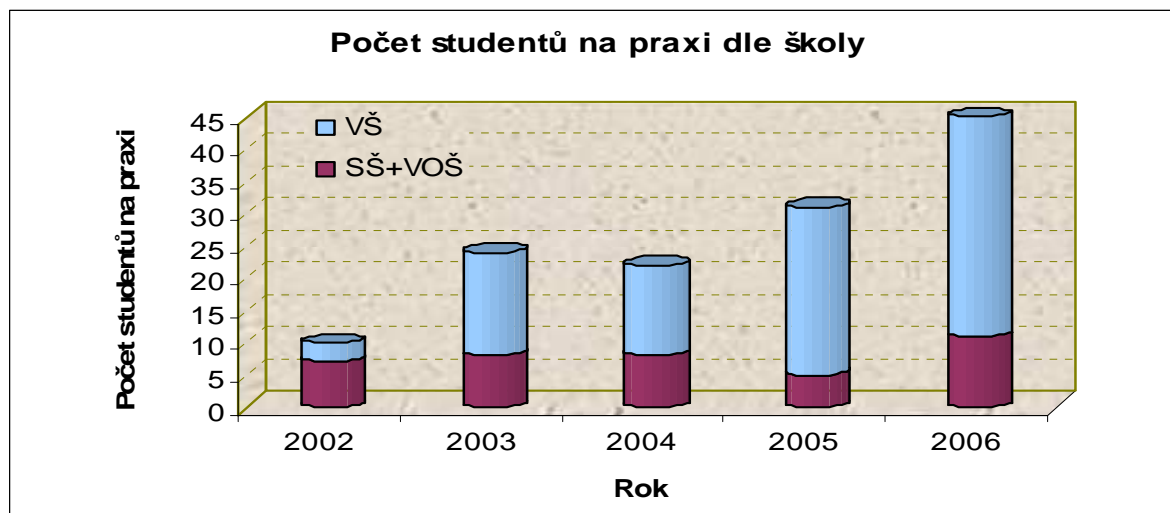
Jihomoravský kraj byl vytvořen Ústavním zákonem č. 347/1997 Sb., s účinností od 1. ledna 2000, nejprve jako Brněnský kraj se sídlem v Brně a od 31. 5. 2001 jako kraj Jihomoravský. Postavení kraje a jeho orgánů definuje zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů. Kraj je samostatně spravován zastupitelstvem kraje, dalšími orgány kraje jsou rada kraje, hejtman kraje, zvláštní orgán kraje zřízený podle zákona a krajský úřad.

Krajský úřad jako jeden z orgánů kraje plní úkoly v samostatné působnosti uložené mu zastupitelstvem a radou a napomáhá činnosti výborů a komisí. Krajský úřad vykonává přenesenou působnost s výjimkou věcí, které jsou zákonem svěřeny zastupitelstvu a radě nebo zvláštnímu orgánu. Úřad tvoří ředitel a zaměstnanci kraje zařazení do krajského úřadu. Organizační struktura krajského úřadu, členícího se na odbory a oddělení, je zachycena v organizačním řádu.

Krajský úřad Jihomoravského kraje od roku 2002 aktivně spolupracuje se školami a umožňuje studentům z různých studijních oborů, aby na této instituci absolvovali odbornou praxi. Přestože v době svého vzniku měl Jihomoravský kraj pouze pár desítek zaměstnanců na zajištění veškeré činnosti, v současné době jich má okolo 600. S nárůstem agend se rozšířily i možnosti pro stáže studentů na odborech a odděleních, které jsou jejich studijnímu plánu nejbližší a tím pro další studium a získávání praktických zkušeností nejužitečnější.

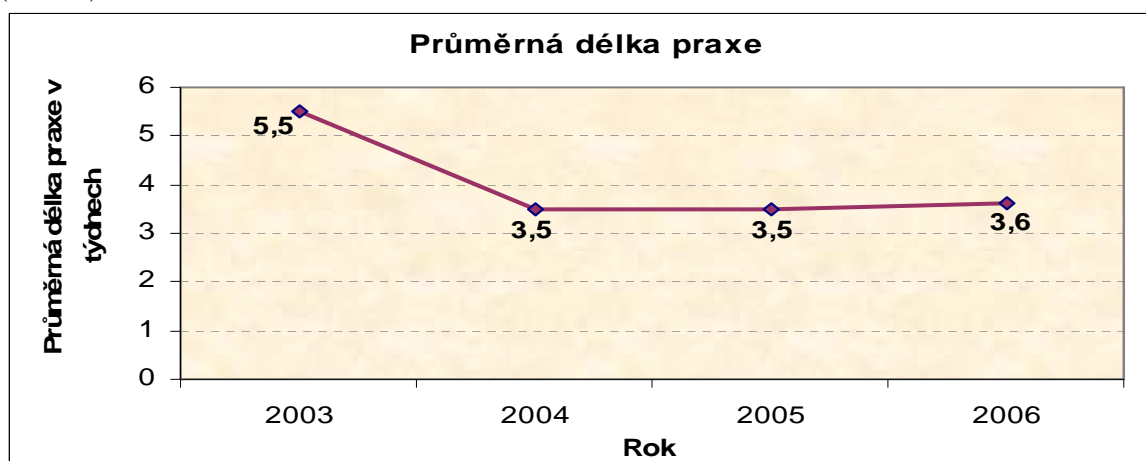
Z následujících grafů je patrné, jak rostl průměrný počet studentů, zejména vysokých škol a univerzit v Jihomoravském kraji, konajících praxi na krajském úřadu.

(Obr.1)

Průměrná délka praxe studenta na krajském úřadu se pohybuje okolo 3 – 4 týdnů. Dokladem toho, že zejména praxe mající dlouhodobější charakter mohou být pro studenty přínosem, je jejich následná úspěšnost ve výběrových řízeních vypsaných pro obsazení pracovních pozic na krajském úřadě.

(Obr. 2)

V Tabulce č. 1 jsou pro přehlednost zrekapitulovány údaje uvedené v grafech na obrázcích.

(Tab. 1)

Rok	Počet studentů na praxi	Struktura praktikantů dle školy		Průměrná délka praxe 1 studenta (v pracovních týdnech)
		SŠ+VOŠ	VŠ	
2002	10	7	3	
2003	24	8	16	5,5
2004	22	8	14	3,5
2005	31	5	26	3,5
2006	45	11	34	3,6

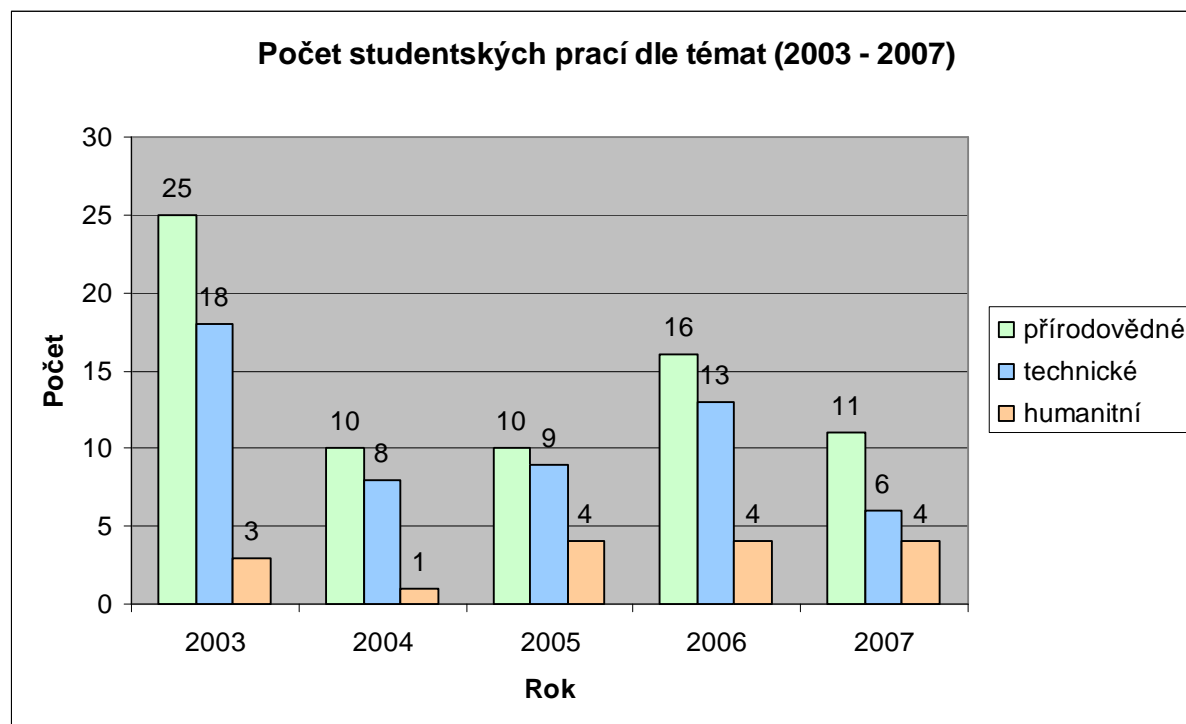
V rámci uzavřené dohody o spolupráci mezi Jihomoravským krajem a Nižněnovgorodskou oblastí v Rusku kraj finančně podporuje výměnné pobyty studentů s ruskými partnery, které organizačně zabezpečuje Masarykova univerzita v Brně. Cílem výměnných pobytů na Nižnonovgorodské státní univerzitě je navázání kontaktů mezi vysokými školami partnerských stran, rozšíření povědomí studentů o partnerských regionech a prohloubení znalostí studentů a učitelů obou jazyků apod. Jihomoravský kraj chce využívat tento potenciál i po ukončení jejich studia.

Další oblast spolupráce krajského úřadu se školami zahrnuje realizaci závěrečných a diplomových prací studentů. Zaměstnanci Jihomoravského kraje například poskytují podklady a konzultace a zpracovávají oponentní posudky pro závěrečné a diplomové práce.

V návaznosti na Konceptci environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty v Jihomoravském kraji garantuje odbor životního prostředí spolu s odborem školství krajského úřadu podporu tvorby diplomových a bakalářských prací, které se zabývají řešením konkrétních problémů péče o životní prostředí, péče o krajinu, problémů ochrany přírody a environmentálního vzdělávání na území Jihomoravského kraje. Od roku 2003 proběhly již čtyři ročníky této soutěže, letošní pátý právě vrcholí (výsledky jsou vyhlašovány každý rok v listopadu). Oceněné práce jsou publikovány ve sborníku, jejich autoři získávají finanční i věcné odměny. Součástí vyhlášení je prezentace prací a následná diskuse s ostatními účastníky konference. Do soutěže se pravidelně zapojují nejen studenti a studentky z brněnských škol - Mendelovy zemědělské a lesnické univerzity, Vysokého učení technického a Masarykovy univerzity v Brně, ale i absolventi a absolventky z mimokrajských univerzit např. zlínské Univerzity Tomáše Bati, Univerzity Palackého Olomouc atd. Pro udělení hlavních cen je kladen největší důraz na přínos životnímu prostředí v Jihomoravském kraji, odbornou kvalitu celé práce a množství vlastní práce. V soutěži se pravidelně objevuje výjimečná práce nadregionálního významu. Soutěž je přínosem i pro krajský úřad, protože jejím prostřednictvím získává odbor životního prostředí příležitost využít konkrétní úspěšně realizované projekty v kraji nebo různé návrhy k budoucímu uplatnění. Seznam prací je zveřejněn na webových stránkách kraje a Ekologického institutu Veronica. V obou institucích lze zapůjčit tištěnou verzi sborníku ze soutěže.

V oblasti spolupráce je významná rovněž přednášková a publikační činnost zaměstnanců Jihomoravského kraje, členství v redakčních radách odborných časopisů atp.

(Obr. 3)

2. KANCELÁŘ JIHMORAVSKÉHO KRAJE PRO MEZIREGIONÁLNÍ SPOLUPRÁCI, p.o.

Kancelář Jihomoravského kraje pro meziregionální spolupráci (příspěvková organizace jihomoravského kraje) se podílí na dlouhodobé spolupráci mezi Jihomoravským krajem a regionem Šumadija v Srbsku. Vybraní nadaní srbsští studenti, u kterých je předpoklad ke studiu na vysokých školách v ČR absolvují roční kurz češtiny na Kabinetu češtiny pro cizince Filozofické fakulty Masarykovy univerzity. Po jeho ukončení absolvují přijímací zkoušky na vybranou vysokou školu v českém jazyce (stejně jako následné studium). Od r. 2003 absolvovalo jazykovou přípravu 19 studentů, dalších pět se učí česky během letošního školního roku. Kancelář také naopak podporuje výuku budoucích srbsků na Filozofické fakultě Masarykovy univerzity tím, že Ústavu slavistiky hradí působení lektora srbského jazyka z řad rodilých mluvčích a poskytuje několik stipendií na letní škole v Srbsku. Studenti si tak zlepšují znalosti srbského jazyka, poznávají autentické srbské prostředí, seznámí se se srbskou kulturou, vytvoří se kontakty a osobní vazby mezi českými studenty srbsistiky FF MU a srbským místním obyvatelstvem. Srbsští i čeští studenti po zvládnutí jazyka uplatňují své znalosti při realizaci partnerských aktivit Jihomoravského kraje v Srbsku.

3. JIHMORAVSKÉ INOVAČNÍ CENTRUM

Jihomoravské inovační centrum (JIC) vzniklo v roce 2003 jako zájmové sdružení právnických osob. Členy sdružení jsou kromě Jihomoravského kraje statutární město Brno, Masarykova univerzita (MU), Vysoké učení technické v Brně (VUT) a od roku 2005 také Mendelova zemědělská a lesnická univerzita v Brně (MZLU) a Veterinární a farmaceutická univerzita

Brno (VFU). JIC spolupracuje s partnerskými firmami, které se tak stávají součástí podpory inovativního prostředí regionu.

Aktivita JIC se řídí základním dokumentem, kterým je Regionální inovační strategie Jihomoravského kraje (RIS), jejíž druhou verzi schválilo Zastupitelstvo Jihomoravského kraje v září roku 2005. Činnost JIC se soustředí do několika oblastí. První z nich je zajištění provozu Technologického inkubátoru VUT a zajištění provozu budovy B220 v Technologickém parku v Brně. JIC vyhledává firmy a posuzuje vhodnost firem pro umístění do inkubátorů přednostně s vazbami na výzkumné a vývojové aktivity na vysokých školách a vazbami v akademické oblasti. Zajišťuje provoz budov a komplexní administrativu související s provozem budov inkubátoru, také podnájem prostor pro inkubované firmy.

Neméně důležitou aktivitou JIC je poskytování rozvojových služeb a konzultací pro inkubované firmy. Jde například o hodnocení kvality podnikatelského záměru, tržního potenciálu a kvality manažerského týmu firmy žádající o prostor v inkubátoru. JIC zprostředkovává poradenství při založení společnosti na základě perspektivních projektů vhodných k inkubaci, hodnotí „měkké“ faktory výsledků firmy, které jsou podkladem pro posuzování rozvoje firmy. Poskytuje poradenství v oblasti marketingu a doporučuje po vyhodnocení situace firmy další postup aktivit v dané oblasti. JIC poskytuje součinnost při tvorbě podnikatelského plánu, předává informace o možnostech ochrany duševního vlastnictví a poskytuje asistenci při patentovém řízení. JIC pořádá kooperační burzy pro zástupce firem a výzkumných a vývojových pracovišť s cílem navázat spolupráci na komerčním vývoji technologií, zabezpečuje účast inkubovaných firem na odborných seminářích, konferencích a veletrzích. Provozovatel inkubátoru společně s centry pro transfer technologií na jednotlivých univerzitách připravuje semináře a soutěže s cílem zvětšit zájem o podnikání. Cílem aktivit v této oblasti je snaha o změnu přístupu studentů k podnikání a o oslovení cílových skupin, potenciálních nositelů vhodných projektů.

JIC vyhledával, zpracovával studie proveditelnosti a realizoval následující projekty dotované ze strukturálních fondů EU a státního rozpočtu ČR:

- **„Technologický inkubátor VUT – provoz“** – projekt je zaměřen na provoz Technologického inkubátoru a podporu inovativních firem v regionu Jihomoravského kraje.
- **„Vědecko-technický park JMK – provoz“** - projekt je zaměřen na provoz Technologického inkubátoru II včetně jeho přípravné fáze a na podporu inovativních firem v regionu Jihomoravského kraje.
- **„INBIT“** - projekt je zaměřen na provoz biotechnologického inkubátoru a podporu inovativních firem v oblasti biotechnologií v regionu Jihomoravského kraje.
- **„Vzdělávání zaměstnanců JIC, z.s.p.o.“** – projekt realizovaný v rámci programu Rozvoj lidských zdrojů. Cílem projektu zvýšit odbornou úroveň zaměstnanců Jihomoravského inovačního centra.
- **„KONKURENCESCHOPNOST – vzdělávání manažerů a zaměstnanců firem inkubovaných v Technologické inkubátoru VUT“** - projekt realizovaný v rámci programu Rozvoj lidských zdrojů. Cílem projektu je zvýšit znalosti manažerů a zaměstnanců firem v oblasti ekonomické, finanční, daňové, právní, marketingu, personalistiky atd.
- **Projekt č.1N04 123 "Vybudování informační infrastruktury Technologického inkubátoru VUT a MU“** – projekt je realizovaný v rámci programů MŠMT. Cílem projektu je vybudování informační infrastruktury v budově Technologického

inkubátoru VUT, její zpřístupnění inkubovaným firmám pro vývoj a výzkum produktů a monitoring výsledků vývoje produktů.

- **„RKO – Regionální kontaktní organizace“** – hlavním garantem projektu je VUT v Brně. Cílem projektu je zlepšit přístup firem k informacím o 7.RP EU.
- **„Net Bio Clue“** – cílem tohoto mezinárodního projektu, kterého se JIC účastní, je zpracování metodiky jak podporovat biotechnologické klastry v rámci EU.
- **„INOVÁTOR“** – projekt realizovaný spolu s MZLU a VFU v rámci programu Rozvoj lidských zdrojů. Cílem projektu je zvýšit znalosti akademických pracovníků a studentů MZLU a VFU v oblasti ekonomické, finanční, daňové, právní, marketingu, personalistiky atd.

Kromě výše uvedených činností JIC realizuje následující projekty nedotované ze strukturálních fondů EU a státního rozpočtu ČR:

- **„Gate2Biotech“** - cílem projektu je realizace webových stránek, které by soustředily veškeré informace z oblasti biotechnologií na jednom místě a napomáhaly tak rozvoji inovativního podnikání v oblasti biotechnologií.
- **„Czech Biotech Report“** - vydání ročenky zabývající se biotechnologiemi, s důrazem na inovace v této oblasti. Cílem projektu je prezentovat rozvoj inovativního podnikání a inovativní firmy v oblasti biotechnologií v Jihomoravském kraji
- doména **„INOVACE“** – cílem portálu je vytvořit na internetu jedno centrální místo, které všem subjektům se zájmem o problematiku inovací bude účinně pomáhat snadno získat potřebné informace, navázat důležité kontakty a realizovat inovativní záměry
- **„Konference Gate2Biotech“** – konaná na platformě veletrhu Hospimedita 2007 a Biotec 2007. Cílem konference je prezentace inovativních podnikání v oblasti biotechnologií v ČR, zejména v Jihomoravském kraji, a získání zahraničních zkušeností.

4. JIHOMORAVSKÉ CENTRUM PRO MEZINÁRODNÍ MOBILITU, Z.S.P.O.

Jihomoravský kraj se již od roku 2002 aktivně zabývá zahraniční spoluprací. Jednou z priorit této spolupráce je podpora kontaktů mezi školami, studenty a pedagogy a to v oblasti středního i vysokého školství. Na základě četných zkušeností, které kraj během těchto let získal, považoval za vhodné mít speciální instituci, která se bude organizací a činnostmi v oblasti vzdělávání a stipendií v zahraničí i tuzemsku zabývat. Proto bylo založeno sdružení právnických osob Jihomoravské centrum pro mezinárodní mobilitu (dále jen JCMM). Zakladateli jsou Jihomoravský kraj, Masarykova univerzita Brno a Vysoké učení technické v Brně. Později se ke sdružení připojila Mendelova zemědělská a lesnická univerzita v Brně. Prvotním motivem vzniku JCMM byla snaha napomoci internacionalizaci jihomoravských vysokých škol. Tento proces má zajistit zvyšování počtu zahraničních studentů, kteří na brněnských univerzitách studují krátkodobě formou stáží i dlouhodobě celé studium a také má zajistit výrazné zvýšení mobility vlastních studentů a učitelů. Zvláštní důraz je univerzitami kladen na podporu budoucí spolupráce ve výzkumu, vývoji a transferu technologií formou výměny nadaných studentů doktorského studia. JCMM má umožnit významným způsobem podpořit tento proces jak získáváním finanční podpory pro výše uvedené aktivity, tak aktivním vyhledáváním příležitostí pro kooperaci a marketing.

JCMM realizuje zejména tyto projekty:

- **„Podpora internacionalizace jihomoravských VŠ“**, který se zaměřuje na podporu studentské mobility a nabídku možností studia pro studenty ze zemí mimo EU (zejména jihovýchodní a východní Evropy), společné navazování kontaktů s partnery v zahraničí, stipendijní podporu zahraničních studentů studujících v českých studijních programech na partnerských univerzitách JCMM a na realizaci jazykového kurzu českého jazyka pro stipendisty JCMM (2 semestry).
- **„Systém podpory nadaných studentů v JMK“**
Záměr podpory nadaných studentů vychází z Programu rozvoje Jihomoravského kraje, problémového okruhu C – Lidské zdroje. Cílem je poskytnout nadaným studentům prostředky vhodné k rozšíření potřebných znalostí a podpora sebevzdělávání talentovaných žáků až po dobu sedmi let. Kraj tak rovněž podporuje zájem studentů o setrvání v regionu při výběru zaměstnání a tudíž zúročení jejich schopností ve prospěch regionu.
- **JCMM přispělo k otevření Lektorátu českého jazyka na Univerzitě v Banja Luce v Bosně a Hercegovině** a jeho zástupci se zúčastnili slavnostního otevření dne 10. října 2006.

Strategické plány JCMM v dalším rozvoji organizace:

→Návaznost aktivit a projektů JCMM → přínos pro region JMK

JCMM = servisní organizace; působící ve školské oblasti; oblast rozvoje lidských zdrojů v regionu

→ pro podporu internacionalizace VŠ v JMK

→ sledování regionálních záměrů

→ synergický efekt – efektivní institucionální mechanismy spolupráce s partnerskými institucemi

↓

JCMM chce i nadále pokračovat a rozvíjet stávající projekty. Prohloubit a rozšířit spolupráci v oblasti rozvoje lidských zdrojů v regionu, zejména ve vědě a výzkumu, zaměřit se na mezinárodní mobilitu a spolupráci pro další rozvoj procesu internacionalizace univerzit.

Kontaktní adresa:

Ing. Bc. Jiří Crha
ředitel

Krajský úřad Jihomoravského kraje
Žerotínovo nám. 3/5
601 82 Brno